

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

กระบวนการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (Stanley and Hopkins, 1981 : 5 - 6) โดยมีจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ประสิทธิภาพการเรียนรู้และการประเมินผลเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญกล่าวคือ ในการเรียนการสอนนั้นจะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนว่าต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง จากนั้นจึงจัดประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้แล้วจึงประเมินผล ตรวจสอบผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายแล้วหรือยัง หรือตรวจสอบดูว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ไปมากน้อยเพียงใด (บุญธรรมกิจปริดาภิวัตน์, 2535 : 2) องค์ประกอบทั้งสามของกระบวนการเรียนการสอนนี้มีส่วนสัมพันธ์กันถ้าขาดส่วนใดไปย่อมทำให้กระบวนการเรียนการสอนไม่สมบูรณ์ ดังที่ สุภาพ วาดเขียน (2524 : 1 - 2) กล่าวไว้ว่า กระบวนการเรียนการสอนถ้าขาดองค์ประกอบใด หรือองค์ประกอบใดขาดความสมดุลกับองค์ประกอบอื่น ย่อมทำให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน

ในกระบวนการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลมีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนจัดกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการแก้ไขผู้ที่มีปัญหาในการเรียนและตัดสินผลการเรียนการวัดและประเมินผลจึงเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน (บุญธรรมศรีสะอาด, 2535 : 9) และเป็นกิจกรรมที่สำคัญในบทบาทของครูเพราะนอกจากจะใช้เป็นมาตรการสำหรับประเมินความรู้ ความสามารถของนักเรียนแล้วยังเป็นมาตรการในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ด้วย ฉะนั้นครู อาจารย์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนได้ (บุญธรรมกิจปริดาภิวัตน์, 2535 : 1) ปัจจุบันการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้พัฒนาไปมาก

ด้วยกระบวนการและพัฒนาการทางสติปัญญา ทำให้เกิดแนวคิดและข้อตกลงเชิงปฏิบัติที่ยั่งยืนมากขึ้น (โกวิท ปรวาลพฤษณ์, 2534 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 เพื่อให้ระเบียบการประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรประถมศึกษาใน ระเบียบการประเมินผลการเรียนฉบับนี้มีสาระสำคัญ และแนวปฏิบัติบางประการที่เปลี่ยนแปลงไป จากระเบียบการประเมินผลฉบับเดิม ได้แก่ การให้โรงเรียนเป็นผู้ประเมินผล ตัดสิน และอนุมัติผลการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงในด้านกระบวนการวัด และวิธีการประเมินผล ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2534 : 93)

- 1). ให้แก่นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผล เกณฑ์การผ่าน จุดประสงค์การเรียนรู้ และเกณฑ์การผ่านกลุ่มประสบการณ์
- 2). จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และด้านทักษะกระบวนการ
- 3). ถ้าพบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ของจุดประสงค์ ให้ผู้สอนวินิจฉัยหาข้อบกพร่องของนักเรียน แล้วสอนซ่อมเสริมโดยจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียน
- 4). ระดับผลการเรียน “1” หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด และเกณฑ์ที่ให้ถือปฏิบัติ หมายถึง ร้อยละ 50 ของคะแนนการสอบปลายภาคหรือปลายปี ส่วนช่วงระดับอื่น ให้อยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียนที่จะยึดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ซึ่งเดิมกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดเองทุกระดับ
- 5). การเปลี่ยนแปลงลักษณะจุดประสงค์การเรียนรู้ในสมุดประจำชั้น (ป.02-2) ซึ่งเดิมกำหนดไว้ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมาเป็นลักษณะของสมรรถภาพ และจุดประสงค์ที่วิเคราะห์มาจากกรอบความคิดและจุดหมายของหลักสูตร โดยไม่มีเนื้อหาติดอยู่
- 6). การสรุปผลการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ในสมุดประจำชั้น (ป.20-2) ใช้วิธีอ้างอิงจากผลการวัดและประเมินจุดประสงค์การเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลสะสมมาจากการเรียนหน่วยต่างๆ

ในการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้พัฒนาไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ ผู้ตรวจสอบจำเป็นต้องอยู่กับผู้เรียน และศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียน โดยตลอดรู้จักและเข้าใจผู้เรียนในด้านต่างๆ เป็นอย่างดีสามารถวัดและประเมินได้ครอบคลุมจุดประสงค์ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ได้ดีที่สุดคือ ครูผู้สอน (กรมวิชาการ, 2534 : 12)

ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ก็คือ ไม่มีครูวัดและประเมินผลการศึกษาที่ทำหน้าที่อย่างชัดเจน ดังที่ สมหวัง บุญสิทธิ์ (2533 : 204) กล่าวว่า ระดับประถมศึกษายังไม่มีครูวัดผลการศึกษาหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนวัดผลการศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก โดยระบุนุคุณวุฒิ และขอบเขตหน้าที่การทำงานไว้อย่างชัดเจนเหมือนสถานศึกษาระดับสูง เช่น มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา ประกอบกับครูประถมศึกษามีภาระหน้าที่มาก สอนคนละประมาณ 25 - 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมทั้งต้องใช้เวลาติดตามแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ คิดหาสื่อการสอน และจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2523 : 226) ในจังหวัดสงขลามีครูที่จบด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 61 คน จากครูทั้งหมดจำนวน 6,437 คน คิดเป็นร้อยละ 0.95 นับว่ามีครูที่จบด้านการวัดและประเมินผลน้อยมาก (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา, 2538 : 2)

ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เรื่องปัญหาการใช้ระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยปรากฏผลดังนี้ หมวด 1 หลักการในการประเมินผลการเรียน โดยภาพรวมครูผู้สอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5 อันดับแรก คือ การประเมินผลได้ครอบคลุมตามจุดประสงค์ การใช้ผลการประเมินเพื่อวิเคราะห์หาข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของนักเรียน การที่ต้องทำการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกประเภทคือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนการประเมินผู้เรียนด้านต่างๆ การประเมินผลอย่างต่อเนื่องหรือเมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยย่อย และหมวด 2 วิธีการประเมินผลการเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง 5 อันดับแรก คือ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านต่าง ๆ การวินิจฉัยหาข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนจากการประเมิน การเลือกจุดประสงค์ที่สำคัญให้ครอบคลุมในการประเมินผลปลายภาคหรือ ปลายปีด้านต่างๆ การประเมินผลปลายภาคหรือปลายปีด้านต่าง ๆ การสอนซ่อมเสริมตามข้อบกพร่องให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียน (ปรีดาสุวรรณมณี, 2537 : 95) และ โกมล บัวเขียน (2535 : 10) ได้ศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง สงขลา สตูล เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในด้านการวัดและประเมินผลพบว่าครูไม่อาจวัดและประเมินผลทุกรายจุดประสงค์ได้เพราะมากเกินไปไม่สามารถสอนได้ทันควรจัดให้มีการอบรมเรื่องการวัดและการประเมินผลโดยเฉพาะ เพราะยังไม่ค่อยเข้าใจการสร้างแบบทดสอบจึงมุ่งวัดความจำ ย้ำเอบและจังหวัดควรสร้างแบบทดสอบให้

จะเห็นได้ว่าการวัดและประเมินผลมีความสำคัญต่อการตรวจสอบคุณภาพของการศึกษา การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพมีครูเป็นองค์ประกอบสำคัญ โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านการดำเนินการวัดและประเมินผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาด้าน พฤติกรรมการวัดและประเมินผลว่าครูประถมศึกษามีพฤติกรรมการวัดและประเมินผล การเรียน การสอนอย่างไร ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการวัดและประเมินผล ทำให้เห็นสภาพ และแนวทางพัฒนาการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาการวัดและประเมินผลใน โรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - 4 ใน 4 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 การใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน
 - 1.2 การจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนการสอน
 - 1.3 การใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนการสอน
 - 1.4 การกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - 4 ตามตัวแปรต่อไปนี้
 - 2.1 ขนาดของโรงเรียน
 - 2.2 ประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผล
 - 2.3 ชั้นที่ปฏิบัติการสอน

สมมติฐาน

1. ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน
2. ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ปฏิบัติการสอนชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน
3. ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 มีประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลต่างกันมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน

ความสำคัญและประโยชน์

ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสำคัญและประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทำให้เข้าใจสภาพการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ซึ่งความเข้าใจในประเด็นดังกล่าวนี้ ย่อมส่งผลให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 เป็นแนวนโยบายและแนวปฏิบัติระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลาให้สามารถจัดกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา
 - 1.2 เป็นข้อมูลเสนอแนะต่อสถาบันที่ผลิตครูประถมศึกษา ให้ผลิตครูประถมศึกษาที่มีความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบัน

- 2 ได้ทราบผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการวัดและประเมินผลของครูประถมศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ประสิทธิภาพด้านการวัดและประเมินผลต่างกัน ชั้นที่ปฏิบัติการสอนต่างกันซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดสงขลา นำไปประกอบการพิจารณาคำเนิ การปรับปรุง แก้ไข พัฒนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในโรงเรียนประถมศึกษาได้สอดคล้องกับขนาดโรงเรียน ประสิทธิภาพด้านการวัดและประเมินผล และชั้นที่ปฏิบัติการสอน
3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้าหรือวิจัยเพิ่มเติม เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ขอบเขตของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะระดับพฤติกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา เพราะระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 ซึ่งประกาศใช้ปีละหนึ่งชั้นเรียนโดยเริ่มใช้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และประกาศใช้ชั้นเรียนอื่น ๆ ในปีถัดไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534 : คำนำ) ในปีการศึกษา 2538 ครูชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนตาม หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามหลักการ กระบวนการ วัดดูประสงค์ เกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่ระเบียบกำหนดไว้ตลอดปีการศึกษาโดยศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ การใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารและสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนการสอน และการกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2538 ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 2,423 คน จาก 487 โรงเรียน

8. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

3.1.1 ขนาดของโรงเรียน

3.1.1.1 ขนาดเล็ก

3.1.1.2 ขนาดกลาง

3.1.1.3 ขนาดใหญ่

3.1.2 ประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผล

3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี

3.1.3 ชั้นที่ปฏิบัติการสอน

3.1.3.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2

3.1.3.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาที่ครูปฏิบัติใน 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 การใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3.2.2 การจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3.2.3 การใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3.2.4 การกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนหมายถึง การกระทำหรือการแสดงผลของครูในการใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลแล้วอาศัยข้อมูลเพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถของนักเรียนในด้านเนื้อหา เจตคติ ทักษะที่นักเรียนได้รับจากเรียนการสอน
2. พฤติกรรมการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนที่ครูปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ครูปฏิบัติในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่อยู่ในขอบเขต 4 ด้านดังนี้

- 2.1 การใช้สถิติเบื้องต้นในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 2.2 การจัดทำเอกสารและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำเอกสารประเมินผลตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 เช่น ป.01 ป.02 ป.02-2 เป็นต้น และวิธีการขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะทำได้มาซึ่งเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนการสอน เช่น การวิเคราะห์หลักสูตร การสร้างข้อคำถาม ตลอดจนวิธีการในการ พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 2.3 การใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง เทคนิค หรือวิธีการที่ครูใช้ในขั้นตอนการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 2.4 การกำหนดเกณฑ์และการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การตั้งเกณฑ์ เงื่อนไขต่าง ๆ และการแปลความหมายจากคะแนนแล้วนำผลจากการวัดใช้สรุปผล การเรียนการสอน
3. ครูประถมศึกษา หมายถึง บุคลากรที่โรงเรียนมอบหมายให้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา
4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 70) ได้กำหนดขนาดของโรงเรียนเป็น 7 แบบ โดยใช้จำนวน นักเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้
แบบที่ 1	นักเรียน	1 - 120	คน
แบบที่ 2	นักเรียน	121 - 300	คน
แบบที่ 3	นักเรียน	301 - 600	คน
แบบที่ 4	นักเรียน	601 - 900	คน
แบบที่ 5	นักเรียน	901 - 1,200	คน
แบบที่ 6	นักเรียน	1,201 - 1,500	คน
แบบที่ 7	นักเรียน	1,501	คนขึ้นไป

สำหรับข้อมูลขนาดของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสงขลานั้น มีขนาดโรงเรียนตามแบบที่กำหนด แบบที่ 4, 5, 6, 7 มีจำนวนโรงเรียนน้อยมากเพื่อความเหมาะสม ผู้วิจัยได้พิจารณาให้แบบที่ 1, แบบที่ 2 ยังคงเดิม ส่วนแบบที่ 3, 4, 5, 6, 7 รวมกันเป็นแบบที่ 3 จึงทำให้การแบ่งขนาดของโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้มีโรงเรียนจำนวน 3 ขนาดดังนี้

- 4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
- 4.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน
- 4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

5. ประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติกรวัดและประเมินผลทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

- 5.1 น้อยกว่า 5 ปี
- 5.2 ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี
- 5.3 มากกว่า 10 ปี